

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 851/2023
12.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милош Радојевић, адвокат из ..., против туженог Дом здравља Крагујевац из Крагујевца, кога по овлашћењу Државног правобраниоца заступа директор ББ, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3810/22 од 22.11.2022. године, у седници која је одржана дана 12.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3810/22 од 22.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 1503/21 од 14.06.2022. године, ставом 1. изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле па је обавезан тужени да тужили исплати на име неисплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од јуна до септембра 2018. године појединачно опредељене месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког тог износа до исплате, све ближе опредељено у том ставу. Ставом 2. изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и обавезан је тужени да тужили за период од јуна до септембра 2018. године на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора исплати појединачно опредељене месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког тог износа до исплате, све ближе опредељено у том ставу. Ставом 3. изреке, обавезан је тужени да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 61.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж1 3810/22 од 22.11.2022. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Крагујевцу П1 1503/21 од 14.06.2022. године, тако што је под 1. одбио као неоснован тужбени захтев тужиле да се обавезе тужени да јој на на име неисплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од јуна до септембра 2018. године исплати појединачно опредељене месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког тог износа до исплате; под 2. одбио као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужили на име накнаде трошкова за регрес за период од јуна до септембра 2018. године исплати појединачно опредељене месечне износе, са законском затезном каматом од

доспелости сваког тог износа до исплате и под 3. одлучио да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и нашао да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у утуженом периоду тужиља је била запослена код туженог на радном месту ... са коефицијентом за обрачун плате од 6,83. У том периоду тужиљи је исплаћивана плата у висини минималне зараде. На обрачунским листама плате тужиље накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора нису исказани као посебна ставка. Висина потраживања тужиље на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора за утужени период, утврђена је вештачењем путем вештака економско – финансијске струке, уз прихватање варијанте урађене према критеријумима из Општег колективног уговора („Службени гласник РС“, бр. 22/97... 31/01).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиље усвојио и туженог обавезао да исплати тражене накнаде у износима утврђеним вештачењем. По мишљењу првостепеног суда, у износу минималне зараде по дефиницији из члана 111. Закона о раду, не може да буде садржана накнада потраживаних трошкова, због чега је тужени дужан да тужиљи те трошкове исплати у износу утврђеним вештачењем.

Другостепени суд је становишта да су ове накнаде у складу са одредбом члана 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама тужиљи биле урачунате у коефицијент и исплаћене кроз плату. Из наведених разлога, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбене захтеве тужиље као неосноване.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01... 86/19) прописан је начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе. Одредбом члана 3. став 1. тог закона, прописано је да основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне скупштине Републике Србије. Према одредби члана 4. став 1. тог закона, коефицијент плате изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему и

садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 44/01... 58/14), коју је Влада Републике Србије донела на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама, утврђени су коефицијенти за обрачун плата запослених у јавним службама. Одредбом члана 2. став 1. тачка 13. утврђени су коефицијенти за обрачун плата запослених из члана 1. ове уредбе, који се примењује на запослене у здравственим установама.

Посебан колективни уговор за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 1/2015 и 3/2018), као и Посебан колективни уговор за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 96/2019 и 58/2019) у одредби члана 91. прописује елементе за утврђивање плате, тако да се плата утврђује на основу: основице за обрачун плате, коефицијента са којим се множи основица, додатка на плату, обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плата и дела плате по основу радног учинка, у складу са законом (став 2.), да основна плата припада запосленом који ради пуно радно време или радно време које се сматра пуним радним временом (став 3.).

Законом о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 113/17), у одредби члана 111. став 1. и 2. прописано је да запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду, а да се минимална зарада одређује на основу минималне цене рада утврђене у складу са тим законом, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се плаћају из зараде; чланом 118. став 1. прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то, између осталог, за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин (тачка 5.) и регреса за коришћење годишњег одмора (тачка 6.), а према ставу 2. истог члана, висина трошкова из става 1. тачка 5. мора бити изражена у новцу. Одредбе овог закона примењују се и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није другачије одређено, на основу одредбе члана 2. став 2. тог закона.

У конкретном случају, тужилца је запослена у здравственој установи, па се на утврђивање и обрачун њене плате, као и накнада и додатака по основу рада, примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама. Супротно наводима ревизије, примена Закона о раду прописана је само за случај када посебним законом, положај, права, обавезе и одговорности запослених нису другачије уређени. Пошто Закон о платама у државним органима и јавним службама, као посебан закон, прописује да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, следи да та одредба посебног закона искључује примену опште норме из Закона о раду. Посебним колективним уговором за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе није предвиђено право запослених на накнаду трошкова за исхрану у току рада и трошкова регреса за коришћење годишњег одмора. Стога су неосновани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Правилна и је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1, 154. и 165. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога разлога, Врховни касациони суд је донео одлуку као у изреци применом одредбе члана 414. став 1. Закона парничном поступку.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић